

گفت وگو با مجتبی شفيعی درباره «آنتیک»، فضای مجازی و روزهای جنگ

هیچ چیز جای خالی کودکان میناب را پر نمی کند

روی پرده می رود، آن هم در حالی که امکانات تبلیغاتی محدود است و فضای رسانه‌ای شرایط عادی ندارد، به نظر من یک اقدام شجاعانه صورت گرفته است. اقدامی که می تواند شروع دومینوی شادی باشد و بقیه فیلم سازان را نیز به اکران آثارشان ترغیب کند.

او ادامه می دهد: تهیه کنند، کارگردان و عوامل فیلم « آنتیک » را تحسین می کنم آن ها ممکن است متحمل ضرر مالی شوند، اما این ریسک را پذیرفته اند تا سینما و فضای فرهنگی کشور به شرایط عادی نزدیک شود و امید و نشاط دوباره به جامعه بازگردد.

این هنرمند که بیشتر به عنوان بازیگر کمدی شناخته می شود، اثر متفاوتی به نام «آبستن» به کارگردانی مصطفی و محمد تائبنده را آماده اکران دارد. او درباره علاقه خود به ایفای نقش های جدی نیز می گوید: من بازی در آثار جدی را بیشتر از بازی در فیلم های کمدی دوست دارم، بیشتر تئاترهایی هم که کار کرده ام جدی بوده اند، ولی به طور کلی آنچه برایم اهمیت دارد چالش برانگیز بودن نقش و فیلم نامه است.

● دور شدن از فضای مجازی

اگرچه بسیاری، شفيعی را با فعالیت هایش درفضای مجازی می شناسند، اما خاستگاه فعالیت هنری او تئاتر وسینماست. شفيعی در این باره می گوید: من پیش از فعالیت در فضای مجازی، سال ها در تئاتر و تلویزیون کار کرده بودم ولی با توجه به ایده هایی که در ذهن داشتم فضای مجازی را به عنوان بستر اصلی فعالیت هایم انتخاب کردم. چون در هر حال فضای مجازی هم یک پلتفرم برای انتشار آثار است. او باور دارد تفاوت چندانی میان فعالیت در فضای مجازی و دیگر عرصه های هنری وجود ندارد و هر دو نیازمند نگاه حرفه ای هستند. با این حال، شفيعی تأکید می کند که امروز دیگر مانند گذشته به فعالیت در شبکه های اجتماعی علاقه ندارد.

شفيعی یادآور می شود، فضای مجازی نسبت به سال های قبل تغییر کرده است. حجم بالای حساب های جعلی و فعالیت ربات ها باعث شده دیگر آن ذوق و شوق سابق را نداشته باشم.

● هجوم ربات ها به فضای مجازی

این هنرمند در بخش دیگری از صحبت هایش روایت خودش را از اتفاقات و واکنش های فضای مجازی در روزهای ۱۸ و ۱۹دی سال گذشته بیان می کند. او که باور دارد بدشی می از فضای اشکل گرفته در شبکه های اجتماعی در آن مقطع، تحت تأثیر حساب های غیرواقعی بوده است، توضیح می دهد: به عنوان کسی که صفحه ای با تعداد دنبال کننده بالا دارد، اتفاقات عجیبی را مشاهده کردم. در یک بازه زمانی مشخص پیش از ۱۸دی، حجم زیادی از پیام ها و توهین ها از طرف حساب هایی به صفحه من ارسال می شد که هیچ دنبال کننده ای و عکس و نام درستی نداشتند و مشخص بود واقعی نیستند. وقتی این اتفاق را دیدم، احساس کردم بخشی از فضای مجازی توسط ربات ها هدایت می شود. درواقع ربات ها فضا را بهم ریختند، عده ای از مردم ناراضی هم با آن فضا همراه شدند و اتفاقاتی که می دانیم رخ داد. این هنرمند با اشاره به حضور خود در میان مردم بیان می کند، وقتی در چنین شرایطی فیلمی بازیرگان مطرح فیلم را تجربه ای ارزشمند می داند و ادامه می دهد: فضای صمیمی و شادی در پشت صحنه حاکم بود و چالش خاصی در روند تولید نداشتیم، تنها گاهی شرایط آب وهوایی باعث عقب افتادن فیلم برداری می شد. در این بین سفر و کار در شهر خوانسار برای من تجربه ای هیجان انگیز بود، هم به خاطر مردم خونگرم شهر وهم زیبایی های آنجا.او درباره بازخورد های مخاطبان نیز می گوید: در روزهای اخیر به دلیل کسالت فرصت چندانی برای حضور در میان مردم نداشتم، با این حال با اندک کسانی که صحبت کرده ام بازخورد های متفاوتی شنیده ام؛ بعضی ها فیلم را دوست داشتند و بعضی ها هم نه.

● تصمیم شجاعانه برای اکران فیلم در شرایط سخت

شفيعی با اشاره به هنرمندانی که همواره در طول سال های گذشته تلاش کرده اند مردم را امیدوار و شاد نگه دارند، درباره زمان اکران فیلم «آنتیک» بیان می کند، وقتی در چنین شرایطی فیلمی

نمایی از هنرنمایی مجتبی شفيعی در یکی از برنامه های «مافیا» در شبکه خانگی

شکیبا افخمی راد

مجتبی شفيعی را بیشتر مخاطبان با ویدئوهای طنز و برنامه اینترنتی «زودنیوز» می شناسند، هنرمند مشهدی متولد ۱۳۶۷ که پیش از شهرت در فضای مجازی، سال ها در عرصه های مختلف هنری از جمله تئاتر، گویندگی و دوبله فعالیت کرده بود. او در سال های اخیر علاوه بر تولید محتوا، تجربه حضور در برنامه های تلویزیونی و بازی در آثار سینمایی را در کارنامه خود ثبت کرده است و این روزها نیز با فیلم

کمدی « آنتیک » روی پرده سینما حضور دارد؛ فیلمی به کارگردانی هادی نانجیی که با استقبال خوب مخاطبان روبه رو شده است. با این حال، اکران فیلم «آنتیک»، تنها اتفاقی نیست که نام شفيعی را در هفته های اخیر بر سر زبان ها انداخته است. انتشار ویدئویی از حضور او در تجمعات مردمی روزهای جنگ تحمیلی سوم، موضع گیری هایش درباره اتفاقات اخیر و همچنین خواندن قطعه «باز باران» برای گرامیداشت یاد کودکان شهید میناب نیز باعث شده تا فعالیت های این هنرمند در مرکز توجه مردم قرار گیرد. شفيعی در گفت وگویی که با ما داشت از تجربه همکاری با بازیگران «آنتیک»، تأثیر فضای مجازی بر افکار عمومی، دغدغه هایش درباره ایران و مردم و همچنین انگیزه اش برای ساخت یک اثر هنری در سوگ کودکان میناب سخن می گوید؛ دغدغه هایی که به گفته خودش، این روزها بیش از هر پروژه هنری دیگری ذهنش را درگیر کرده است.

● «آنتیک»: تجربه همکاری با چهره های مطرح

شفيعی این روزها با فیلم «آنتیک» روی پرده سینما حضور دارد، فیلمی که اولین بار در جشنواره چهل وسوم فیلم فجر به نمایش درآمد. او درباره این فیلم که با استقبال مخاطبان هم روبه رو شده است می گوید، به نظر من اگر مخاطب «آنتیک» را دوست دارد، مهم ترین دلیلش فیلمنامه و حضور

بازیگران خوبی است که در آن ایفای نقش می کنند. من هم افتخار داشتم در چند سکانس کنار این عزیزان بازی کنم.

او درباره نحوه پیوستن خود به پروژه نیز توضیح می دهد: آقای هادی نانجیی، کارگردان فیلم، با من تماس گرفتند و درباره این همکاری صحبت کردیم. بعد از آشنایی و گفت وگو هم به پروژه اضافه شدم.

شفيعی جذاب بودن شخصیتش در «آنتیک»، گرم متفاوتی که در فیلم داشته و امکان همکاری با بازیگران خوب و تیمی حرفه ای را از دلایل اصلی خود برای پیوستن به این پروژه بیان می کند. این هنرمند هم بازی شدن با پژمان جمشیدی و دیگر

درنگ

خادم ایکی از ویژگی های زمان، بهادادن به هر پدیده ای است. کم ارزش ترین سکه رایج در یک جامعه در دوران باستان یا سده های گذشته، امروزه به شیئی تاریخی بدل شده است که یا در موزه ها نگهداری می شود یا با قیمت های گزاف خرید و فروش و گاه قاچاق می شود. این قاعده درباره عکس ها نیز صادق است، یک عکس معمولی از خیابانی در روزی کاملاً عادی، امروزه به لطف گذشت زمان و کسب ارزش تاریخی، می تواند بسیار تأمل برانگیز و دیدنی باشد و مخاطب عام و خاص را مجذوب خود کند. قدیمی ترین عکس های تاریخی در ایران به دوره قاجار بازمی گردد. این عکس ها بیشتر از دربار یا درباریان گرفته شده اند و عکاسان فرنگی و مستشرقان نیز تصاویری از زندگی و زیست مردم و ایران آن روزگار ثبت کرده اند. این عکس ها حکم اسنادی تاریخی دارند که نکات بسیاری را از آن دوران بازگو می کنند؛ از نوع پوشش گرفته تا مناسک، مراسم و بسیاری جزئیات دیگر توانایی هوش مصنوعی در ترمیم، بازسازی، رنگی کردن و بالا بردن کیفیت عکس ها فرصتی فراهم کرده است که نگاه متفاوت و البته با کیفیت تر به عکس های قدیمی داشته باشیم. به ناژگی سایت فرادید شماری از عکس های دوره قاجار را که به یاری هوش مصنوعی رنگی و با کیفیت شده، منتشر کرده است که دیدن آن ها خالی از لطف نیست. این عکس ها آن قدر زنده هستند که به نظر می رسد همین چند روز پیش ثبت شده اند.

می گوید: فضایی که من در میان مردم می بینم با آنچه در فضای مجازی دیده می شود تفاوت دارد. در دیدارهای حضوری، اغلب مردم برخورد محترمانه و دوستانه ای داشتند و واکنش هایی که در فضای مجازی دیده می شد در جامعه واقعی مشاهده نمی کردم.

● تفاوت قائل شدن میان مشکلات داخلی و تهدید خارجی

انتشار تصاویر و ویدئوهایی از حضور شفيعی در تجمعات مردمی روزهای جنگ، بازتاب زیادی در فضای رسانه ای داشت. او درباره دلیل این حضور بیان می کند: من هم مانند هر شهروند دیگری دیدگاه و سلیقه سیاسی واجتماعی خود را دارم و معتقدم با وجود همه مشکلاتی که ممکن است در کشور وجود داشته باشد، باید میان مسائل داخلی و حمله یک دشمن خارجی تفاوت قائل شد. این هنرمند که باور دارد حمله کشور خارجی مشکلات کشور را بیش از گذشته می کند ادامه می دهد: در تاریخ قرار است، از ما به عنوان چه نسلی یاد شود؟ نسلی که از حمله اجنبی به کشورش خوشحال شد، آیا این نفرین ابدیت را برای ما همراه همراه ندارد؟ او با اشاره به تجربه کشورهای منطقه یادآور می شود، تاریخ درباره نسل ما قضاوت خواهد کرد. نسلی که تجربه جنگ ها و مداخلات خارجی را در منطقه دیده است، از عراق و سوریه گرفته تا لیبی، من نمی توانم اشتباه همان کشورها را تکرار کنم و در برابر حمله خارجی بی تفاوت باشم.

● «باز باران» برای کودکان شهید میناب

یکی از مهم ترین فعالیت های اخیر شفيعی را می توان انتشار قطعه «باز باران» برای گرامیداشت یاد کودکان شهید میناب دانست. اثری که با همکاری مؤسسه فرهنگی شهرآرآتولید و هم زمان با چهلمین روز شهادت این کودکان منتشر شد. شفيعی درباره چگونگی شکل گیری این اثر توضیح می دهد: بعد از آن اتفاق تلخ احساس می کردم باید کاری انجام دهم و حداقل خودم را آرام کنم. از همین رو با مسعود حکم آبادی صحبت کردم و او پیشنهاد تولید این اثر را مطرح کرد. من هم پیشنهاد دادم از فضای شعر «باز باران» استفاده شود تا حال وهوایی کودکانه داشته باشد.

بر همین اساس آرش خبرآبادی متن این قطعه را سرود، رامین ابراهیمی آهنگ سازی آن را برعهده گرفت و اثر در مدت کوتاهی تولید شد. این هنرمند که باور دارد هیچ اثر هنری نمی تواند جای خالی کودکان شهید میناب را پر کند یادآور می شود: این آثار بیشتر تلاشی است برای زنده نگه داشتن یاد عزیزان از دست رفته و تسکینی برای خانواده های آن ها.

شفيعی در پایان گفت وگو تأکید می کند که این روزها دغدغه اصلی اش نه پروژه های هنری، بلکه وضعیت کشور و مردم است: «الان بیش از نداشتن، وقتی این اتفاق را دیدم، احساس کردم بخشی از فضای مجازی توسط ربات ها بهم هدایت می شود. درواقع ربات ها فضا را بهم ریختند، عده ای از مردم ناراضی هم با آن فضا همراه شدند و اتفاقاتی که می دانیم رخ داد. این هنرمند با اشاره به حضور خود در میان مردم

تکاهی به نمایشنامه «وُیشک» نوشته گئورگ بوشنر که با ترجمه محمود حدادی منتشر شده است

عریانی انسان فردوست در برابر بی رحمی ساختارها

خادم گئورگ بوشنر، نویسنده، پزشک و طبیعت دان آلمانی بود که مهم ترین ویژگی اش عدالت خواهی اش بود. او جوان مُرد، آن قدر جوان که شاید فرصت نکرد به مفهومی به نام عدالت بدبین شود. محمود حدادی، مترجم زبان آلمانی که مهم ترین نمایشنامه بوشنر، یعنی «وُیشک» را به فارسی برگردانده است. در معرفی فشرده او گفته است: «بوشنر ۱۸۱۳ به دنیا آمده و در ۱۸۳۷، در بیست سه سالگی در زوریخ بر اثر بیماری تیفوس درگذشته است. این مرگ در عین جوانی دوران نویسندگی او را به سه سال محدود کرده است، محدود به سه نمایشنامه و یک داستان بلند، با یادداشت هایی درباره فلسفه و همچنین زیست شناسی، به دلیل تدریسش در دانشگاه زوریخ. با وجود این کارنامه مختصر که دست اجل کوتاهش کرده است، او را یکی از تأثیرگذارترین نویسندگان آلمانی زبان، فراتر از روزگار خودش می دانند، و بسیار نزدیک به دنیای امروز. با این حال او فرزند زمانه خودش بود و آثارش هم بازتابی مستقیم از شرایط تاریخی آن زمانه هستند، تا آنجا که می شود او را پیشگام واقعبیت نگاری متکی به اسناد تاریخی و اجتماعی دانست.» حدادی همچنین اشاره کرده است که دو آرمان «آزادی و برابری» همچون شعله ای به جان نویسندگان و هنرمندان اوایل قرن نوزدهم آلمان از جمله بوشنر افتاده بود که در آثارشان نمود داشت و حتی بر زندگی شخصی شان هم تأثیر گذاشت. بوشنر در آلمان تحت تعقیب بود و در غربت مرد. از آنجا که وضع جهان –دست کم در برخی از جوامع– هنوز تفاوت چندانی با روزگار آن نویسنده جوان مرگ نکرده یا شاید در مواردی بدتر هم شده باشد، آثار او –هر چند که فرزند زمانه خودش بود– در زمانه ما نیز نکته ها و حرف هایی برای گفتن دارد و خواندنی است.

نمایشنامه «ویتسک» بر پایه ماجرای واقعی مردی فقیر و کارگر در لایپزیک نوشته شده است: مردی که در تنگنای فقر و تحقیر و اختلال روانی، معشوقه اش را می کشد و اعدام می شود. بوشنر با تکیه بر گزارش های پزشکی دکتر کلاروس و اسناد پرورنده، این سرگذشت را به اثری نیمه مستند تبدیل کرده است که در آن مسئله «گناه فردی» در برابر «شرایط اجتماعی» از نو تعریف می شود. نمایشنامه «ویتسک» سرگذشت فرانتس ویتسک، سرباز حرفه ای فقیر و فرودستی است که برای گذران زندگی، هم زمان چند خُرده کاری انجام می دهد: جوب بری در جنگل، سلمانی و شرکت در آزمایش های پزشکی دکتری که او را ماه ها فقط با نخود تغذیه می کند. فشار فقر، تحقیر دائمی، استثمار بدن و ذهن و توهمات مذهبی و کیهانی، روان او را به تدریج فرسوده می کند. در مرکز داستان، رابطه او با ماری قرار دارد؛ زنی فقیر که از او پسری دارد و زیر بار تنگدستی و وسوسه «پال و کوپال» سرتپال دسته موسیقی، به او خیانت می کند. ویتسک میان عشق، غیرت، احساس گناه و هذیان های آخرالزمانی سرگردان است و صداهایی درونی او را به سوی خشونت می رانند. نمایشنامه این سقوط را در ۲۹ صحنه کوتاه و تکه تکه دنبال می کند و در کنار آن، بی رحمی ساختارهای نظامی، پزشکی، قضایی و مذهبی را در برخورد با یک انسان فردوست عریان می سازد. محمود حدادی، مترجم چیره دست، یادداشت بلندی نیز ضمیمه ترجمه اش از این اثر کرده که در آن زندگی ومبارزه سیاسی بوشنر، پیوند او با انقلاب فرانسه، فعالیتش در «انجمن حقوق انسان ها» و نوشتن شب نامه «پیتک هسن» را نیز روایت کرده است.

وُیشک / نوشته گئورگ بوشنر / ترجمه محمود حدادی / نشر بیدگل / ۱۲۴ صفحه / ۲۱۵ هزار تومان.

اخبار
هنری
مشهد

تعطیلی ۵ روزه سینماهای مشهد و خراسان رضوی در دهه اول محرم

مریم دهقان ا سینما های مشهد و خراسان رضوی به مناسبت فرارسیدن ماه محرم و ایام تاسوعا و عاشورا به مدت پنج روز تعطیل است. به گزارش شهرآرانیوز، بر اساس اعلام گروه سینمایی و سمعی بصری اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی، سینماهای مشهد و استان از روز سه شنبه، ۲۰ تا پایان ۶ تیرماه به مناسبت فرارسیدن ایام عزاداری ایابعدا... در تاسوعا، عاشورا و شهادت امام زین العابدین^(ع) تعطیل است. همچنین فیلم های کمدی از جمله «آنتیک»، «فکایت مذاکرات» و «تاکسیدرمی» و ... که هم اکنون روی پرده سینماهاست از ۲۱ خرداد ماه به دلیل احترام به ماه محرم اکران نمی شود.

حضور هنرمندان مشهدی در موکب «دستخط» در دهه اول محرم

یکدست با آثار هنری مختلف، نمایشی از مقاومت و نوحه را با زبان هنر ترسیم کنند. موکب هنری مردمی «دست خط» با محوریت موضوع مقاومت و نه به سازش، به همت جواد خانی، هنرمند مشهدی در بولوار شهید صادقی مشهد و همراهی هنرمندان دیگر راه اندازی شده است. این موکب در قالب های هنری تئاتر، سرود، سوگ خوانی، شعرخوانی، نقاله خوانی، نقاشی، خوش نویسی، تذهیب، چهارپایه خوانی و ... به مردم خدمت رسانی می کند. همچنین ماشین نویسی و خوش نویسی متناسب با ایام ماه محرم و موضوع های روز، به صورت رایگان و فروش محصولات فرهنگی از دیگر برنامه های این موکب است. گفتنی است؛ موکب هنری مردمی «دستخط»، با منازا «۱۰ مترمربع دارای چهار غرفه هنری و خدماتی به ابعاد ۲۰ متر، چایخانه ایرانی، چایخانه عراقی و دمنوش است و از ساعت ۲۰ تا ۲۳ در دهه اول محرم میزبان عزاداران حسینی است.

۵ سینما در مشهد به استقبال بازی های جام جهانی فوتبال رفتند

مدیر گروه سینمایی و سمعی بصری اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی گفت: صبح امروز ۲۶ خرداد ۱۴۰۵، پنج سینما در مشهد بازی ایران و نیوزلند را به نمایش گذاشتند. سوسن محمدزاده در گفت وگو با شهرآرانیوز بیان کرد، امروز ۲۶ خرداد ۱۴۰۵، پنج سینما در مشهد بازی ایران و نیوزلند را به نمایش گذاشتند. این درحالی است که همه بلیت های این بازی به فروش رسید و مورد استقبال تماشاگران قرار گرفت. مدیر گروه سینمایی و سمعی بصری اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی گفت: در مشهد پردیس های سینمایی هویزه، سیمِرخ، مهر کوهسنگی، برفی، پارک بازار، ملل و سایر سینماهای استان میزبان نمایش بازی های جام جهانی هستند. محمدزاده افزود، بر اساس برنامه ریزی های انجام شده، هر سینما موظف است یک سالن خود را به بخش بازی های جام جهانی فوتبال ۲۰۲۶ اختصاص دهد و باقی سالن ها باید به پخش فیلم اختصاص یابد.